

Water spiegel Update

Nieuwe EU Water Faciliteit voor water- en sanitatieprojecten

Nederlandse drinkwatersector bezig met projectvoorstellen

De Europese Commissie heeft deze maand in Brussel een nieuwe subsidieregeling voor drinkwater- en sanitatieprojecten gelanceerd: de EU-ACP Water Faciliteit. Hiermee wil de EU een bijdrage leveren aan de millenniumdoelstellingen voor drinkwater en sanitatie in ACP-landen (Afrika, Caribische en Pacifische gebied). Met de subsidieregeling kunnen projecten worden gefinancierd die bijdragen aan de verbetering van het waterbeheer, het management van waterbronnen en de ontwikkeling van een duurzame waterinfrastructuur. De Nederlandse drinkwaterbedrijven werken momenteel aan voorstellen voor waterprojecten, vooral in Afrikaanse landen.

Tijdens een conferentie in Brussel, onder de kop 'Toegang tot water, toegang tot gezondheid', werd op 9 februari het startschot gegeven voor de nieuwe Water Faciliteit. De subsidieregeling, die deel uitmaakt van het tiende Europese ontwikkelingsfonds (2008-2013), is tot stand gekomen in samenwerking met zogeheten ACP-landen (Afrika, Caribische en Pacifische gebied). In totaal is 200 miljoen euro beschikbaar voor waterprojecten. Het grootste deel – 110 miljoen euro – is bestemd voor middelgrote investeringsprojecten in het kader van de Millennium Development Goals (MDG's) op het gebied van water, sanitatie en hygiëne.

Voor maatregelen die publiekpublieke partnerschappen ('twinning') in de watersector stimuleren, stelt de Water Faciliteit 40 miljoen euro beschikbaar. Dit onderdeel van de Water Faciliteit is gerealiseerd op verzoek van Vewin, die bij de Europese Commissie de noodzaak van stimuleringsmaatregelen voor dit soort duurzame samenwerkingsverbanden aantoonde met Nederlandse voorbeeldprojecten. Met succes, want door geld beschikbaar

te stellen onderschrijft de EU de belangrijke rol die dergelijke partnerschappen kunnen spelen in de verbetering van de drinkwater- en sanitatievoorziening.

Deze twinning-fondsen zijn bestemd voor zowel Noord-Zuid- als Zuid-Zuid-partnerschappen. Belangrijke doelstelling is het opbouwen van capaciteit in de drinkwater- en sanitatiesector in ACP-landen. Dat gebeurt door kennis en expertise uit te wisselen tussen waterbedrijven en lokale overheden. Van belang is ook versterking van het institutionele kader en de regelgeving van de watersector in ACP-landen. Er is een breed scala aan projectthema's. Nederlandse drinkwaterbedrijven kunnen op verschillende terreinen een bijdrage leveren. Te denken valt aan de verbetering van de bedrijfsvoering en facturering, de training van lokale managers en onderhoudsmonteurs en de ontwikkeling dan wel verbetering van de waterinfrastructuur (terugdringen van lekverliezen).

Partnerschappen

Diverse typen partnerschappen kunnen in aanmerking komen voor fondsen van de Water Faciliteit: tussen twee waterbedrij-

ven (een donor en ontvanger, twinning) of tussen groepen van waterbedrijven. Waterbedrijven uit ACP-landen en EU-landen kunnen aanspraak maken op de subsidieregeling, evenals lokale overheden en andere partijen uit de watersector.

De Nederlandse drinkwaterbedrijven zijn al in veel landen actief om via langlopende partnerschappen de performance van lokale wateroperators te helpen verbeteren en de MDG's voor drinkwater en sanitatie te helpen bereiken. De nieuwe Water Faciliteit vormt een welkome aanvulling op de beschikbare fondsen. De drinkwaterbedrijven werken momenteel projectvoorstellen uit, waarvan ze in oktober een eerste concept moeten indienen. Na een evaluatie door de Water Faciliteit kunnen ze – indien daartoe uitgenodigd – een gedetailleerder voorstel indienen. Vervolgens maakt de Water Faciliteit een selectie van de beste voorstellen. De toewijzing van projecten is naar verwachting in mei 2011. De fondsen voor projecten variëren van 250.000 tot 1 miljoen euro.

Meer informatie via Hendrik Jan Ijsinga:
ijsinga@vewin.nl

Meer eenheid, eenduidigheid en eenvoud bij aanpak rampen

Wet veiligheidsregio's

De Eerste Kamer heeft deze maand het wetsvoorstel veiligheidsregio's aangenomen. Bij bovenlokale rampen hebben drinkwaterbedrijven voortaan te maken met één leidinggevende per regio. Drinkwaterbedrijven nemen bij bovenlokale drinkwatergerelateerde incidenten deel aan het Regionaal Beleidsteam. De veiligheidsregio moet met alle crisispartners, waaronder de drinkwaterbedrijven, afspraken maken over rampenbestrijding en crisisbeheersing. Het landelijk modelconvenant tussen drinkwaterbedrijven en veiligheids- en politieregio's, dat in april wordt voorgelegd aan het Veiligheidsberaad, vormt hiervoor het afsprakenkader.

Centraal doel van de Wet veiligheidsregio's is de verbetering van de rampenbestrijding en crisisbeheersing. Door de brandweezorg, geneeskundige hulpverlening, rampenbestrijding en crisisbeheersing en de politie op regionaal niveau bijeen te brengen, wordt de bestuurlijke en operationele slagkracht vergroot. Met de wet wil de overheid eenheid, eenduidigheid en eenvoud bij de aanpak van crises bereiken. Het regionale bestuur, dat de afstemming tussen de partners binnen en buiten de veiligheidsregio organiseert en faciliteert, heeft een coördinerende rol.

De Wet veiligheidsregio's heeft consequenties voor een vitale sector als drinkwater. Voorheen hadden drinkwaterbedrijven te maken met verschillende leidinggevenden (burgemeesters en/of een coördinerend burgemeester). Voor bovenlokale rampen introduceert de nieuwe wet één leidinggevende per regio: de voorzitter van de veiligheidsregio in kwestie (de burgemeester die de korpsbeheerder is van de regio-politie). Dit vereenvoudigt de onderlinge afstemming tussen de veiligheidspartners bij rampenbestrijding en crisisbeheersing. Ook de samenvoeging van gemeentelijke crisisplannen tot een uniform regionaal crisisplan met daarin afspraken tussen de partners bevorderen deze eenvoud.

Drinkwaterbedrijven zijn in het wetge-

vingstraject benoemd tot crisispartner van de veiligheidsregio's. Dit betekent dat de voorzitter van de veiligheidsregio de drinkwaterbedrijven bij bovenlokale drinkwatergerelateerde incidenten moet uitnodigen voor deelname aan het Regionaal Beleidsteam en dat de bedrijven deelnemen aan periodieke vergaderingen met alle crisispartners in de betreffende regio. Tijdens de behandeling van het wetsvoorstel in de Tweede Kamer heeft minister Ter Horst van Binnenlandse Zaken aangegeven dat hierbij gebruik gemaakt kan worden van zogeheten mantelafspraken via het Veiligheidsberaad. Als voorbeeld noemde de minister de contacten tussen Vewin en het Bureau Veiligheidsberaad om tot dit soort landelijke afspraken te komen.

Landelijke afspraken

Vewin pleit al enkele jaren voor landelijke, eenduidige en heldere afspraken tussen de 25 regio's en tien drinkwaterbedrijven. Aangezien drinkwaterbedrijven vaak met drie of meer veiligheidsregio's van doen hebben, is dat van groot belang. Vewin heeft een actieve rol gespeeld bij de totstandkoming van het modelconvenant. Uitgangspunt vormde daarbij het samenwerkingsconvenant tussen veiligheids- en politieregio Zuid-Holland-Zuid en de drinkwaterbedrijven Oasen en Evides.

Vewin heeft het landelijk modelconvenant opgesteld samen met het Bureau Veilig-

heidsberaad en een multidisciplinaire werkgroep, bestaande uit veiligheidsregio's, politieregio's en drinkwaterbedrijven. Het fungeert als kader voor regionale samenwerkingsafspraken over rampenbestrijding en crisisbeheersing, herstel bij drinkwatergerelateerde incidenten en bescherming van kwetsbare drinkwaterlocaties.

Het modelconvenant wordt in april voorgelegd aan het Veiligheidsberaad. Als het bestuurlijk wordt vastgesteld, is dit het eerste landelijke modelconvenant tussen de regio's en een vitale sector. Vervolgens is het de bedoeling dat het modelconvenant op regionaal niveau wordt ondertekend en geïmplementeerd. Hierbij ontstaat een proces van het leren kennen van elkaars organisatie, taken, bevoegdheden en werkwijze. Dat is het begin van een partnerschap in crisisbeheersing en veiligheid.

Meer informatie via Sabine Gielens: gielens@vewin.nl

Drinkwatertarieven stabiel in Nederland

Vewin brengt Tarievenboekje 2010 uit

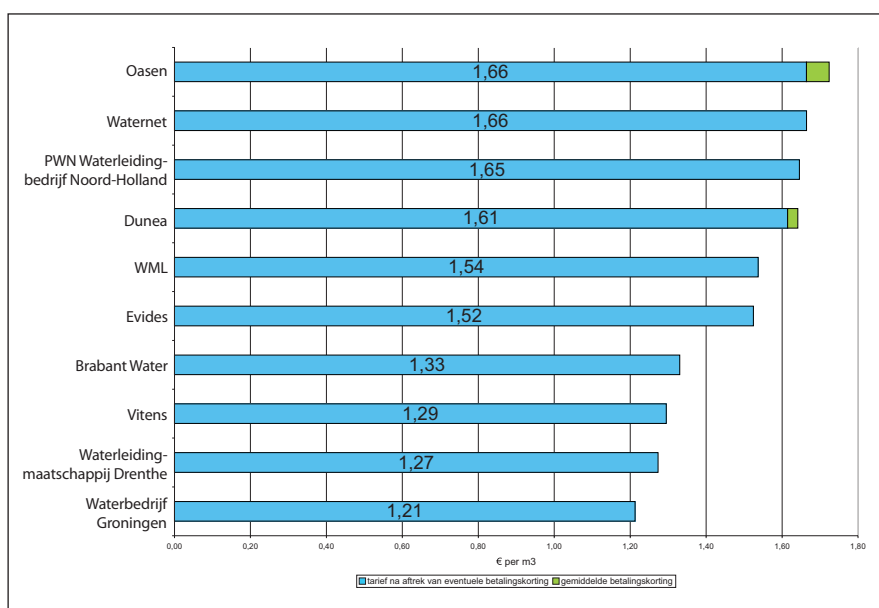
De drinkwatertarieven zijn in 2010 vrijwel gelijk gebleven ten opzichte van 2009. Het gewogen gemiddelde tarief voor een Nederlands huishouden bedraagt dit jaar 1,45 euro per kubieke meter (1.000 liter). Vorig jaar was dat 1,44 euro per kuub. Dat blijkt uit het boekje 'Tarievenoverzicht drinkwater 2010', waarin Vewin de tarievenregelingen van de drinkwaterbedrijven heeft gebundeld.

Gemiddeld betaalt een huishouden in 2010 een variabel tarief van 1,01 euro per kubieke meter en een vast jaarbedrag (vastrecht) van 46,43 euro. Voor een gemiddeld gezin van 2,24 personen en een gemiddeld jaargebruik van 46,5 kuub per persoon komt dat neer op 1,45 euro per kubieke meter in totaal. Inclusief afdracht van de verbruiksbelastingen BTW en Belasting op leidingwater (Bol) betaalt de consument uiteindelijk 1,70 euro per kubieke meter. De consumentenprijs bestaat voor circa 24 procent uit belastingen. Behalve BTW en Bol zijn dat grondwaterbelasting, provinciale grondwaterheffing en precario op ondergrondse waterleidingnetwerken.

De tarieven (exclusief BTW en Bol) lopen uiteen van 1,21 euro per kubieke meter in Groningen tot 2,10 euro in Zoeterwoude. Een groot deel van de spreiding in tarieven wordt verklaard door verschillen in kostprijsverhogende belastingen. Zo bevat het hoogste watertarief in Nederland (Zoeterwoude) 38 cent per kuub aan precario en ruim 20 cent aan grondwaterbelastingen.

De tariefverschillen hangen daarnaast samen met de bedrijfscondities. Grondwaterbedrijven hebben te maken met hogere milieuheffingen (grondwaterbelastingen). Oppervlaktewaterbedrijven zijn duurder omdat zij ingewikkelder waterzuiveringsmethoden toepassen. Ook de klantgrootte

Drinkwaterprijs voor gemiddeld huishouden 2010¹⁾

1) Bemeterde woning van gemiddeld gezin van 2,24 personen en gebruik van 46,5 m³ p.p. per jaar; inclusief vastrecht, meterhuur en grondwaterbelastingen; exclusief Belasting op leidingwater (eerste 300 m³ à € 0,157/m³) en BTW (6%).

is van belang. In gebieden met per aansluiting een lager watergebruik worden de vaste kosten verdeeld over minder kubieke meters. Verder spelen transportafstanden en de bodemgesteldheid een rol. In gebieden met een slappe ondergrond zijn de kosten voor leidingaanleg en -onderhoud hoger.

Bij sommige bedrijven kan de klant een betalingskorting krijgen, bijvoorbeeld als

de waternota via automatische incasso mag worden geïnd of de meterstand via internet wordt doorgegeven. In de grafiek zijn de watertarieven 2010 per waterbedrijf weergegeven, alsmede de eventuele (gemiddelde) betalingskorting. De kleine deelgebieden (gemeenten met precario) zijn buiten beschouwing gelaten.

Meer informatie via Peter Geudens: geudens@vewin.nl

Verdrag van Lissabon en betekenis voor watersector

Op 1 december 2009 is het nieuwe verdrag van de Europese Unie (het verdrag van Lissabon) in werking getreden. Dat leidt tot gewijzigde competenties voor vooral het Europees Parlement en een wijziging van de verhoudingen tussen de instellingen van de Europese Unie (EU). Zowel de tekst van het verdrag als de veranderde verhoudingen tussen de instellingen heeft directe betekenis voor de Nederlandse drinkwatersector.

Zo bevat het nieuwe verdrag bepalingen die extra steun geven aan de opvatting van de Nederlandse regering, dat drinkwaterdiensten tot de sector 'Diensten van Algemeen Belang' behoren. Daarbij kunnen lidstaten, in casu Nederland, de organisatie en financiering van die diensten bepalen zonder beperkt te worden door de regels van de interne markt. Deze nieuwe regels zijn bovendien versterkt door een extra protocol, dat op initiatief van Nederland aan het verdrag is toegevoegd. Dat betekent dat de status quo van de Nederlandse publieke drinkwaterbedrijven kan worden gehandhaafd.

Het nieuwe verdrag geeft aanzienlijk meer bevoegdheden aan het Europees Parlement in het kader van de medewetgevingstaak. Van betekenis voor de drinkwatersector zijn de medebeslissingsbevoegdheden van het parlement wat betreft de publieke diensten. De kans bestaat dat het parle-

ment de Europese Commissie zal dwingen met wetgevende voorstellen op dat vlak te komen. Verder valt landbouw nu onder de medewetgevende bevoegdheid van het parlement. Dat is van bijzondere betekenis voor het dossier 'water en landbouw' in het kader van klimaatadaptatie voor de watersector.

De nieuwe bevoegdheden hebben het Europees Parlement extra macht en invloed gegeven, waarvan gebruik is gemaakt bij de aanstelling van de nieuwe Europese Commissie. De gevolgen hiervan zijn dat de Commissie, het enige orgaan in de EU met het recht van initiatief, nog meer dan tot nu toe met de wensen van het parlement rekening moet houden en een balans moet vinden tussen het volgen van de Raad van Ministers en het Europees Parlement. Hetzelfde geldt voor de relatie tussen de Raad van Ministers en het parlement. De Raad zal in het kader van de medebeslissingsprocedure meer en vaker

rekening moeten houden met de opvattingen van het parlement.

Voor de belangenbehartiging van de drinkwaterbedrijven in Brussel zijn deze ontwikkelingen van groot belang. Meer dan ooit is proactieve actie ten opzichte van de Commissie geboden en moet de relatie met het versterkte parlement meer worden geïntensiveerd. Bureau Brussel van Vewin en de Unie van Waterschappen is voor deze nieuwe situatie goed geëquipeerd.

*Meer informatie via Peter Pex:
pex@vewin-uvw.be*

Colofon

Waterspiegel Update is een periodieke uitgave van Vewin, de Vereniging van waterbedrijven in Nederland. Waterspiegel Update brengt nieuws en opinies uit de wereld van water en aanverwante sectoren.

UITGEVER

Rinus Vissers
Nijgh Periodieken B.V.
(directie@nijgh.nl)

HOOFDREDACTIE

Vewin
Nico van Grieken
(vangrieken@vewin.nl)

(EIND)REDACTIE

Nijgh Periodieken B.V.
Pieter de Vries
(p.de.vries@nijgh.nl)
Peter Bielars
(p.bielars@nijgh.nl)

Niets uit deze uitgave mag worden overgenomen zonder toestemming van de uitgever.